

рес. № 1972/16 04 19
л. 2

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" в
Област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“,
Професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, с кандидат доц. д-р
Марин Тодоров Петков, Катедра „Национална и регионална сигурност“, факултет
„Общовойскови“ на НВУ „Васил Левски“

от проф. д.н. Борислав Борисов

В обявения конкурс за получаване на академичната длъжност "професор" участва само един кандидат - Марин Тодоров Петков, назначен на административна длъжност "доцент" по същото професионално направление, във НВУ „Васил Левски“, В. Търново .

1.Общи положения и биографични данни.

Доц. д-р **Марин Тодоров Петков** е завършил висше образование във ВНВУ „Васил Левски“ през 1979 г., магистратура във Военна академия „Г. С. Раковски“ в област „Сигурност и отбрана“ през 1989 г. и магистратура във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“, спец. „Финанси“. през 2001 год. Защищава докторантура във Военна академия „Г. С. Раковски“ през 2004 г., хабилитиран и като „доцент“ по спец. 05.12.01 „Организация и управление на въоръжените сили“. Заемал е академични длъжности асистент, старши асистент, главен асистент и доцент в НВУ „Васил Левски“. Началник/Ръководител е на Катедра „Национална и регионална сигурност“ на НВУ „Васил Левски“.

Награждаван е с Грамота на Министъра на отбраната, III-та степен на наградния знак „За вярна служба под знамената“ и Грамота на Генералния щаб на Българската армия за високи резултати при изпълнение на служебните задължения висок професионализъм и принос в обучението на кадри за армията.

2.Общо описание на представените материали.

2.1. Научни трудове равностойни на монографичен труд - 1 бр.

Наименование на монографичния труд „Социалните аспекти на националната сигурност“, Пловдив, 2019, ISBN 978-619-7246-22-3.

2.2. Други научни трудове – 2 бр.

Представени са общо 32 публикации - 2 самостоятелни и 30 в съавторство, от които 25 на чужд език и 7 на български език.

За съвместните публикации не са представени разделителни протоколи, но от справката за наукометричните показатели личи, че участието на авторите е било равностойно.

Ръководил е 3 успешно защитили докторанти.

3. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата.

3.1. Научни области

Кандидатът се отличава като изследовател в областта на военното дело и националната сигурност, но не са му чужди и проблемите на социалната политика и образованието.

Основните теми, залегнали в публикациите са свързани с:

- Проблеми на образованието и обучението;
- Сигурността и отбраната;
- Корупцията и криминалистиката;
- Социални въпроси и социално предприемачество;

Кандидатът отговаря и надвишава минималните национални изисквания за стойностите на наукометричните показатели, като отчита следния брой точки:

	Минимални изисквания за брой точки, съгл. ППЗРАС	Брой точки на кандидата
Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”	50	50
Хабилитационен труд	100	100
Публикации	200	205
Цитирания и рецензии	100	150
Ръководство на докторанти и участие в проекти	100	175

3.2. Оценка на основния монографичен труд

Основният монографичен труд, с който доц. Д-р Марин Петков кандидатства за академичната длъжност „професор” е „Социални аспекти на националната сигурност”,

Пловдив, 2019, ISBN 978-619-7246-22-3. Трудът е в обем от 153 страници и съдържа 81 литературни източника и 11 интернет ресурси, както и 4 фигури. Структуриран е в увод, четири глави и заключение.

Монографията е посветена на една актуална и болезнена за целия свят, в т.ч. и за България, тема – националната сигурност. В Увода авторът уточнява обекта на своя труд, а именно „разглеждане на политиката за национална сигурност и отбрана на Европейския съюз”. Тук може да се направи бележката, че по-точно би било обектът да се формулира не като „разглеждането на политиката”, а самата политика в областта на националната сигурност. Връзката със заглавието изисква също така да се конкретизира и предметът на монографичния труд, който очевидно е социалните аспекти на националната сигурност. Добре би било, също така, в увода да се посочи за кого е предназначена монографията, кой би се ползвал от нея, напр. студенти, курсанти, специалисти в областта на националната сигурност и военното дело.

В Първа глава авторът изяснява основните понятия, свързани с националната сигурност и нейното място в системите на регионалната и глобална сигурност, като акцентира по-специално върху нейните военни аспекти. Правилно се посочва, че националната сигурност има много направления – борбата с организираната престъпност, борбата с тероризма, противодействието на военната заплаха. Разглеждат се и се коментират трите модела на военно-политическата сигурност, на противодействието на транснационалната организирана престъпност и на борбата с тероризма. Интерес представлява определянето на характеристиките на икономически сигурната държава (стр. 28).

Във Втора глава авторът разглежда подробно общата европейска политика за сигурност и отбрана като историческо развитие и като съдържание. Разгледано е институционализирането на тази политика чрез създаване на органи и институции със съответните функции в областта на сигурността. Направен е контент анализ на съществуващите основни документи – декларации, споразумения и доклади за общоевропейска сигурност. Отделна точка е посветена на постигнатите резултати в общата европейска сигурност и приноса на отделните страни.

Трета глава разглежда съвременното състояние на европейската отбранителна политика, в т.ч. и участието на Р България при нейната реализация. Тук най-добре личи

пристрастието на автора към военните аспекти на националната сигурност, което е обяснимо.

Четвърта глава вече се насочва пряко към предмета на монографичния труд - социалните аспекти на националната сигурност. Уточняването отново на основни понятия в първите точки на тази последна глава ми се струват не на място, тъй като това е задача на първата глава на монографията. Разглеждат се два основни социални проблеми пред които е изправена нашата страна на настоящия етап – бедността и социалните конфликти. Очертават се и основни направления за подобряване на социалната политика.

Добро впечатление прави наличието на изводи след всяка глава. Някои от изводите обаче не произтичат от съдържанието на текста в съответната част на монографията, като напр. този, че „членството (на страната, уточ. мое – ББ) в двете големи интеграционни групировки: Европейския съюз и НАТО - се оказва недостатъчно условие в съдържателен аспект за трансформация на нейната национална политика в сигурността“, което може да е вярно, но не е подплатено със съответния анализ (стр. 41).

В монографичния труд авторът демонстрира добро познаване на структурите и формиранията на ЕС, работещи в областта на сигурността и отбраната, както и основните стратегически документи на Съюза в тази област.

4. Основни научни и научно-приложни приноси.

4.1. Научни приноси.

1. В редица свои трудове (№№ 1, 2, 4, 8, 9 от приложения списък) доц. Марин Петков прави критичен анализ на педагогическите и административни методи, свързани с обучението в НВУ „Васил Левски“ и прави обосновани предложения за адаптирането им към спецификата на провеждащото се обучението във висшето училище.

2. Други група трудове (№№ 5, 6, 7) са посветени на състоянието на кариерното развитие на академичния състав, като са проучени тенденциите при реализацията му и са направени предложения за подобряване на тези процеси в контекста на очакваните реформи в нормативната база.

3. Дефиниран е проблемът за необходимостта от непосредствена връзка на обучаващите институции и потребителите на кадри, като е изтъкната необходимостта от тясна връзка между заинтересованите страни, чрез дискусии, анализ на резултатите и

обвързване на теоретичните разработки с новостите и откритията в съответната научна област.

4. Изследвани са процесите на обучение в направление 9.1. „Национална сигурност“, като е систематизиран набор от препоръки за повишаване на ефективността в обучението.

5. Разгледани и анализирани са правно-политическите аспекти на сигурността в контекста на променящата се среда за сигурност и някои регламентиращи Европейски и национални концептуални и стратегически документи.

6. Специално място в своите трудове кандидатът отделя на социалните аспекти на сигурността, мястото и ролята на човешкият фактор в изграждане, развитие и утвърждаване на сигурността, като висше благо в държавата.

4.2. Научно-приложни приноси.

1. На основата на анализите на учебната и методическа работа при обучение на кадри за системите за сигурност, които авторът прави в редица свои трудове, са констатирани слабостите в тази област. Те по-нататък са основание за направените предложения за структурни, методически и административни мерки за подобряване на процеса на учене и изграждане на обучаемите като добри професионалисти (професионални компетенции и набор от умения и знания) с изградени морални, родолюбиви и патриотични качества.

2. Провокира дискусия за състоянието на връзките и взаимоотношенията на обучаващата институция с потребителите на кадри, която намира практически решения чрез дейности по различни научни проекти, обсъдени са слабите страни, предприети са съответните мерки за по-голяма ефективност на тези взаимоотношения.

3. Направени са препоръки за нормативно регулиране на правно-политическите аспекти на сигурността с цел подобряване на средата за управление на системите за сигурност.

5. Критични бележки

В порядъка на някои критични бележки, бих могъл да посоча следните:

1. Обектът на монографията – националната сигурност, се разглежда в три глави, а предметът – социалните аспекти на националната сигурност – в една.

Обикновено е обратното, по-малко място се отделя на уточняване на характеристиките на обекта и повече – на предмета на изследването.

2. За да отговаря в по-голяма степен съдържанието на монографията на нейното заглавие, социалните проблеми на обществото трябва да се разглеждат не самостоятелно, а като рискови фактори, генериращи социална несигурност.
3. В порядъка на бележка от редакционно естество бих посочил прекаленото нахъсване на текста на монографията на отделни абзаци, макар и логически и мисловно те да са пряко свързани.

6. Препоръки

Научните интереси на кандидата, както и представените публикации дават основание да се направят някои препоръки за бъдещите му научни изследвания, които биха били интересни за развитието на науката на тази гранична линия между национална сигурност и социална политика, а именно:

1. Социалният риск, генериращ национална несигурност може да се изследва като се приложи Модела за управление на риска при планиране на отбраната и въоръжените сили на Министерството на отбраната на Р България, Дирекция „Стратегическо планиране“, разработен през 2011 г.
2. Добре е да се направи паралел между икономическа сигурност и социална сигурност, които в рецензираните трудове се разглеждат по-скоро като синоними.
3. В период, в който сред обществото битуват различни мнения за правилността на политическия избор за развитие на страната след 1990 г., интересно за науката би било да се анализират плюсовете и минусите на трите модела за сигурност на малките държави, разгледани на стр. 35, както и да се чуе авторовото мнение по отношение на идеята за създаване на Европейски въоръжени сили.
4. В някой от своите бъдещи трудове доц. д-р Марин Петков може да анализира функциите и взаимодействието между различните институции, отговарящи за националната сигурност у нас, така както добре го е направил в своите досегашни произведения за Европейския съюз като цяло.

Изложеното до тук ми дава основание да направя следното ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Давам висока оценка на научната продукция на кандидата за професор. Като имам предвид научните трудове на кандидата, приносите и значението им за науката и практиката, неговата изследователска и педагогическа дейност, приемам че те отговарят на всички изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”. Спазени са изискванията на ППЗРАС, в т.ч и количествените стойности на наукометричните показатели, на основание на което намирам за основателно да предложа доц. д-р Марин Петков да заеме академичната длъжност “професор” в Област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, Професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

29. 03. 2019 г.

Член на научното жури:

/ проф. д.н. Борислав Борисов/

STANDPOINT

on the competition for taking the academic position “Professor” in higher education field 9. “Security and Defense” professional field 9.1. “National Security”, candidate Assoc. prof. Marin Todorov Petkov Ph.D., “National and Regional Security” Department, Land Forces Faculty of Vasil Levski National Military University (NMU)

by **Prof. Borislav Borisov Ph.D.**

There is only one candidate applying under the announced competition for taking the academic position “Professor” – Marin Todorov Petkov, appointed at the administrative position of “Associate professor” in the same professional field in Vasil Levski NMU of Veliko Tarnovo.

1. Generalities and biographical data.

Assoc. prof. **Marin Todorov Petlov** Ph.D. graduated from Vasil Levski Higher National Military School (now NMU) in 1979, from his Master’s degree in Georgi Rakovski Military Academy, field “Security and Defense” in 1989, and from his Master’s degree in St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, major “Finance” in 2001. He defended his doctoral thesis in Georgi Rakovski Military Academy in 2004 and was awarded the academic position of “Associate professor” in field 05.12.01 „Organization and Management of the Armed Forces”. He has occupied the academic positions of assistant professor, senior assistant professor, chief assistant professor and associate professor in Vasil Levski NMU; head/director of the “National and Regional Security” Department of Vasil Levski NMU.

He was awarded Charter of the Minister of defense, 3rd degree, and the sign “For loyal service under the flags” and charter of the General Staff of the Bulgarian Army for excellence in discharging his duties, high professionalism and contribution in training qualified staff for the army.

2. General description of the submitted materials.

2.1. Scientific works equivalent to monograph – 1

Title of the monograph work “Social Aspects of the National Security”, Plovdiv, 2019, ISBN 978-619-7246-22-3.

2.2. Other scientific works – 2

A total of 32 publications were submitted – 2 individual and 30 in co-authorship, including 25 in foreign language and 7 in Bulgarian.

No partition protocols were presented for the co-publications, but from the reference of the scientometric indicators it is seen that the author's participation was equal. He was the tutor of 3 successful doctoral candidates.

3. General characteristic of the research and applied scientific activities of the candidate.

3.1. Scientific areas

The candidate is distinguished as a researcher in the area of the military expertise and national security, but the issues of national policy and education are also not stranger to him.

The main topics enshrined in the publications refer to:

- Education and training issues;
- Security and defense;
- Corruption and criminalistics;
- Social issues and social entrepreneurship;

The candidate meets and exceeds the minimum national requirements for the values of the scientometric indicators, scoring the following points:

	Minimum requirements for the number of points as per RAADAS*	Candidate's number of points
Dissertation work for habilitation with doctoral qualification and academic degree	50	50
Habilitation work	100	100
Publications	200	205
Citations and reviews	100	150
Tutoring of doctoral candidates and participation in projects	100	175

* Regulations for the Application of the Act for the Development of the Academic Staff.

3.2. Assessment of the principal monograph work

The principal monograph work, which Assoc. prof. Marin Petkov Ph. D. presents to apply for the academic position of "Professor", is "Social Aspect of the National Security", Plovdiv, 2019, ISBN 978-619-7246-22-3. It is of 153 pages and includes 81 literary sources and 11

Internet resources as well as 4 figures. It is structured as introductory part, four chapters and conclusion.

The monograph is dedicated to a topic that is sensitive worldwide, including for Bulgaria – national security. In the introductory part the author specifies the object of his work, namely “to consider the policy of national security and defense in the European Union”. A remark could be made here that it would be more precise to formulate the object not as “considering the policy”, but as the policy itself in the area of national security. The link with the title also requires the subject of the monograph to be better specified, too, as it obviously refers to the social aspects of the national security. It would be also good to state in the introductory part whom the monograph is intended to, who would make use of it, e.g, students, cadets, specialists in the area of national security and military affairs.

In the first chapter the author explains the key concepts, relating to the national security and its place in the regional and global security systems, emphasizing in particular on its military aspects. He correctly states in it that national security has multiple dimensions – fight against organized crime, fight against terrorism, counteracting military threat. This chapter examines and comments the three models of military and political security, of counteracting transnational organized crime and of fighting terrorism. An interesting aspect is the definition of the characteristics of the economically secure country (p. 28).

In the second chapter the author considers in detail the common European security and defense policy in terms of historical development and of content. He examines the institutionalization of this policy by establishing bodies and institutions with the respective functions in the area of security. Content analysis is made of the existing major documents – declarations, agreements and reports on pan-European security. A separate item is dedicated to the achieved results in pan-European security and the contribution of the different countries.

The third chapter examines the actual situation of the European defense policy, including the participation of the Republic of Bulgaria in its implementation. Here is better seen the author’s engagement with the military aspect of the national security which is quite understandable.

The fourth chapter gives already a direct look on the subject of the monograph – the social aspects of national security. Specifying one more time in the first items of this last chapter some key concepts seems to me out of place as this is the purpose of the first chapter of the

monograph. Here are examined two major social issues our country is facing at this stage – poverty and social conflicts. It also outlines the main directions to improve social policy.

The presented conclusions after each chapter make good impression. However, some of these conclusions do not stem from the content of the text in the respective part of the monograph like for instance the conclusion on the “membership (of the country – my note, B.B.) in the two major integration groupings: European Union and NATO – turns out to be insufficient condition as to the meaningful aspect for transformation of its national policy in security”, which might be true, but is not supported by the relevant analysis (p. 41).

In the monograph the author demonstrates good knowledge of the EU structures and entities, working in the area of security and defense as well as of the main strategic documents of the Union in this area.

4. Main scientific and applied contributions.

4.1. Scientific contributions.

1. In a number of his works (№№ 1, 2, 4, 8, 9 of the annexed list) Assoc. prof. Marin Petkov makes critical analysis of the pedagogical and administrative methods, concerning the training in Vasil Levski NMU, and makes reasoned suggestions for improving these processes in the context of the expected reforms of the regulation framework in the higher school.
2. Another group of works (№№ 5, 6, 7) are dedicated to the situation of the career advancement of the academic staff, studying the trends in its achievements and making suggestions for improving these processes in the context of the expected reforms of the regulation framework.
3. Definition is given of the issue with the need of direct contact between training institutions and the qualified staff users, highlighting the need of close relation between the interested parties through discussions, results analysis and linking theoretical researches with innovations and inventions in the relevant scientific area.
4. They study the training processes in field 9.1. “National Security”, systemizing a set of recommendations to increase the effectiveness of the training.
5. They consider and analyze the legal and political aspects of security in the context of the changing security environment and of some regulatory European and national conceptual and strategic documents.

6. The candidate spares a special place in his works to the social aspects of security, the place and role of the human factor in building, developing and establishing security as a supreme benefit in the country.

4.2. Applied scientific contributions.

1. On the basis of the analyses of the educational and methodological work in training qualified staff for the security systems, made by the author in a number of his works, he establishes the weaknesses in this area. Furthermore these are used as justification for the suggestions made for structural, methodological and administrative measures to improve the learning process and to build the learners as good professionals (professional competences and a set of abilities and knowledge) with acquired moral and patriotic characteristics.
2. He initiates a discussion on the situation of the ties and relationships of the training institutions and qualified staff users, finding their practical solutions through activities under different research projects, discussing the weaknesses and undertaking the relevant measures for greater effectiveness of these relationships.
3. Suggestions are made for regulation of the legal and political aspects of security in order to improve the environment for security systems management.

5. Critical comments

In terms of some critical comments I could indicate the following:

1. The object of the monograph – national security – is examined in three chapters, while the subject, i.e. the social aspects of the national security, in one chapter. In general it is the opposite – less place would be dedicated to specify the characteristics of the object and more to the subject of the study.
2. For the content of the monograph to correspond to a greater extent to its title, social problems of the society should not be considered on their own, but as risk factors, generating social insecurity.
3. In terms of comments on the editorial aspect, I would note the excessive fragmentation of the text of the monograph in separate paragraphs, although logically and mentally these are in direct relation.

6. Recommendations

The scientific interests of the candidate as well as the submitted publications give grounds to make some recommendations for his future researches that would be of interest for development of the science at this border line between national security and social policy, namely:

1. Social risk, generating national insecurity, could be studied by applying the Risk management model in planning the defense and armed forces of the Ministry of Defense of the Republic of Bulgaria, Strategic Planning Directorate, developed in 2011.
2. It would be good to make a parallel between economic security and social security, which in the reviewed works are considered rather like synonyms.
3. In a period when different opinions exist in the society on the correct political choice for the country's development after 1990, it would be of interest for the science to analyze the pros and cons of the three models for small countries' security, considered on p. 35, as well as to hear the author's opinion on the idea for setting up European armed forces.
4. In some of his future works Assoc. prof. Marin Petkov Ph.D. may analyze the functions and interaction between different institutions, responsible for the national security in our country, the way he has done in his previous works for the European Union as a whole.

All above stated gives me the reason to make the following CONCLUSION:

I give a high rating of the research production of the candidate for the position of professor. Taking into account the scientific works of the candidate, their contributions and significance for the science and practice as well as the research and pedagogical activities of the candidate, I consider they meet all requirements for taking the academic position of "professor". The requirements of the RAADAS are met, including the quantitative values of the scientometric indicators and therefore I consider it justified to recommend Assoc. prof. Marin Todorov Petkov Ph.D to take the academic position "Professor" in higher education field 9. "Security and Defense", professional field 9.1. "National Security".

29. 03. 2019

Member of the academic jury:
/Prof. Borislav Borisov Ph.D./